

บทคัดย่อ

ความเปลี่ยนแปลงของสังคมส่งผลต่อวิถีการดำเนินชีวิตของพระสงฆ์ทั้งในด้านการฉันอาหาร กิจกรรมทางกายและภาวะทางจิตใจ พระคิลานุปัฏฐากจะมีบทบาทหน้าที่การดูแลพระสงฆ์และสังคมที่แตกต่างจากพระอุปัชฌาย์ในอดีต ขณะที่การส่งเสริมสุขภาวะพระสงฆ์ได้รับการบัญญัติขึ้นเป็นธรรมนูญสงฆ์ ปี พ.ศ. 2560 เพื่อให้เกิดการจัดสรรงบประมาณและการขับเคลื่อนกิจกรรมที่มุ่งเน้นการให้ความรู้ ที่สามารถปฐมพยาบาลและตรวจวัดร่างกายเบื้องต้นก่อนพาไปสถานพยาบาล แต่ยังไม่สามารถปรับทัศนคติและเปลี่ยนพฤติกรรมพระสงฆ์กลุ่มเสี่ยงที่มีภาวะน้ำหนักตัวเพิ่มขึ้นระหว่างบวชอันจะนำไปสู่โรคติดต่อไม่เรื้อรังซึ่งส่งผลกระทบต่อประมาณของภาครัฐ กระบวนการวิจัยเชิงปฏิบัติการอย่างมีส่วนร่วมจึงเป็นการนำเอาสถานการณ์ที่เกิดขึ้นมาร่วมกันวิเคราะห์ สังเคราะห์ หาแนวทาง ออกแบบ และพัฒนานวัตกรรมทางสังคมให้เหมาะสมกับพระสงฆ์ โดยพบว่าสื่อที่จะส่งเสริมสุขภาวะควรทำให้เกิดความรู้ ทัศนคติ และพฤติกรรมทางด้านการฉันอาหาร เภสัช การดูแลรักษาตนเองเมื่ออาพาธ และกิจกรรมทางกายที่มีขีดนวัตกรรมทางสังคมในชื่อ สมาร์ทมังค์ จึงเป็นโครงการที่สร้างความตระหนักให้กับพระคิลานุปัฏฐาก ผ่านการสร้างสรรค์สื่อที่จับต้องได้และจับต้องไม่ได้ ได้แก่ เพลงและมิวสิควิดีโออายุยืนยาว แพลตฟอร์ม ทิมพานต์ ตู๋ยาออนไลน์ แอปพลิเคชันจักรยานธรรม และจักรยานธรรม เป็นผลผลิตที่ได้จากการมีส่วนร่วมในการคิด ออกแบบ พัฒนาและทดลองทดสอบร่วมกันระหว่างพระสงฆ์ นักวิศวกรรมศาสตร์ นักสื่อสาร วิทยาศาสตร์สุขภาพและแพทยศาสตร์ และทดลองใช้จนได้พระสงฆ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงในน้ำหนักตัว

คำสำคัญ: การสื่อสารสุขภาพ นวัตกรรมสำหรับพระสงฆ์ สมาร์ทมังค์ พระคิลานุปัฏฐาก

การวิจัยอย่างมีส่วนร่วม

Abstract

Social change effects the daily life of monks. These changes could include the food they eat, the way they behave and their mental state. Previously, monks were supported by head of monks in temples who would be responsible for them, but now monks who are care givers look after monks who are old and sick. These monks are also responsible to the community around the temple that they belong to. The monks who are primary care givers are trained by health promotion organizations. They are able to provide basic care and support of sick people. They are not professionally qualified medical personnel, but they are able to provide initial first aid and related assistance until the patient can get to hospital for formal medical care. These monks are able to see that their fellow monks and others in the community receive an appropriate diet and essential treatment when they are ill and are able to perform appropriate physical activities. The Smart Monk Project is a kind of social innovation to create awareness of monks who are care givers through tangible and intangible media such as music videos of traditional songs sung by Thospon Himmaphan. Their medical needs are assisted through Medicine Cupboard Online. Other needs are met through the application Dhamma Bike Application and Dhamma Bicycle. They are products of participatory research, developed by engineers, health scientists, medical software engineers and communication specialists. These innovations were tested by monks and found to be especially valuable.

Key words: Buddhist Monks Health Volunteer, Health promotion communication, social innovation, smart monk